

ת"פ 39312/12/15 - מדינת ישראל נגד דגו טפרה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 39312-12-15 מדינת ישראל נ' טפרה

לפני
כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל
בעניין:

על ידי ב"כ עו"ד תמר טופז שם טוב
המאשימה
נגד

דגו טפרה

על ידי ב"כ עו"ד ניר זנו ועו"ד זהבה קרן
הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בשתי עבירות של תיווך בסם מסוכן, לפי סעיפים 14בצרוף 19א' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג- 1973 (להלן: "**פקודת הסמים המסוכנים**") ובעבירה אחת של סחר בסם מסוכן, לפי סעיף 13 בצרוף סעיף 19א' לפקודת הסמים המסוכנים.

2. על פי עובדות האישום הראשון, ביום 21.6.15, בין השעות 16:50 או בסמוך לכך, ברחוב אחווה בלוד (להלן: "**המקום**"), תיווך הנאשם לשוטר נסים קטונב (להלן: "**השוטר**") סם מסוג קוקאין שהוא סם מסוכן לפי פקודת הסמים המסוכנים, במשקל של 1.1592 גרם נטו (להלן: "**הסם**"), וזאת מבלי שהדבר הותר לו בפקודה או בתקנות לפיה וללא רישיון מאת המנהל. באותן הנסיבות, השוטר עלה למוניתו של הנאשם מסוג פולקסווגן ל.ז. 17-089-25 (להלן: "**הרכב**") בשכונת גילה בירושלים וביקש לנסוע לשכונת נווה יעקב שבירושלים. במהלך הנסיעה הציע הנאשם לשוטר לרכוש סמים בתיווכו, ולשם כך יצטרכו לנסוע ללוד. השוטר נענה בחיוב להצעתו של הנאשם והנאשם נהג ברכב לכיוון לוד. בהגיעם למקום, השוטר נתן לנאשם סך של 1,500 ₪ (להלן: "**הכסף**") והנאשם התקשר לאחר שזהותו אינה ידועה למאשימה על מנת שיגיע לרכב. לאחר התקרב לרכב והעביר לנאשם את הסמים וזה העביר לאחר את הכסף. במהלך הנסיעה חזרה לירושלים מסר הנאשם את הסם לשוטר.

3. על פי עובדות האישום השני, ביום 24.6.15 בשעה 19:00 או בסמוך לכך, בסמוך לתחנת הדלק בהר חוצבים בירושלים (להלן: "**המקום**"), מכר הנאשם לשוטר סם מסוג קוקאין שהוא סם מסוכן לפי פקודת הסמים המסוכנים, במשקל של 2.0174 גרם נטו, וזאת מבלי שהדבר הותר לו בפקודה או בתקנות לפיה וללא רישיון מאת המנהל. באותן הנסיבות, לאחר תיאום טלפוני השוטר הגיע ברכבו אל המקום והמתין לנאשם. הנאשם נכנס לרכבו של השוטר ומסר לשוטר את הסם וקיבל מהשוטר סך של 2,500 ₪ תמורת הסם.

4. על פי עובדות האישום השלישי, ביום 27.7.15, בשעה 15:00 או בסמוך לכך, ברחוב מעגלי יבנה בירושלים (להלן: "המקום"), תיווך הנאשם בין נידאל אל מוסרתי (להלן: "האחר") לשוטר בסחר בסם מסוג קוקאין שהוא סם מסוכן לפי פקודת הסמים המסוכנים במשקל של 4.5440 גרם נטו, וזאת מבלי שהדבר הותר לו בפקודה או בתקנות לפיה וללא רישיון מאת המנהל. באותן הנסיבות, לאחר תיאום טלפוני בין השוטר לנאשם, הגיע השוטר למקום ונפגש עם הנאשם שביקש ממנו להמתין עד להגעת האחר למקום. לאחר מספר דקות הגיע האחר למקום כשהוא נוהג ברכב מסוג "מזדה" ל.ז. 16-790-66 (להלן: "הרכב"). בהמשך, הנאשם קרא לשוטר וביקש ממנו להיכנס לרכב והשוטר והנאשם נכנסו לתוכו. האחר ישב בכיסא הנהג לחץ את ידו של השוטר ומסר לידיו את הסם שהיה בשקית שקופה והשוטר מסר לאחר סך של 4,000 ₪ תמורת הסם.

5. במסגרת הסדר הטיעון הסכימו הצדדים על קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם, כאשר כל אחד מהצדדים יטען לעונש באופן חופשי.

תסקיר שירות המבחן וחוות דעת ממונה

6. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עולה כי הנאשם בן 36, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי 4-8 ומתגורר בירושלים. הנאשם נולד וגדל באתיופיה ובהיותו בן 17 שנה עלה לארץ עם משפחתו. עם עלייתו לארץ השתלב בלימודי מקצוע, אולם לא השלימם בשל המצב הכלכלי הרעוע של משפחתו. לפיכך, הוא החל לעבוד ונטל חלק עיקרי בפרנסת משפחתו. בהמשך, התגייס לצה"ל ושירת שירות מלא כנהג ובמקביל עבד באבטחה. לאחר שחרורו מהצבא עבד באבטחה במקביל לעבודתו כנהג מונית מזה כ- 12 שנים.

7. משפחתו של הנאשם מונה זוג הורים גרושים ושבעה אחים כאשר הנאשם הוא השני בסדר הלידה ולו אח תאום. אביו, בן 64, עובד כמלגזן. אמו, בת 61, עובדת בניקיון. טרם עלייתם לארץ נפצע האב בתאונת דרכים והאם חלתה ונותחה. עם עלייתם לארץ, התמודדה המשפחה עם משבר עלייה וקשיי קליטה משמעותיים, כך שהתקשו לתפקד ולהתפרנס והנאשם דאג לפרנסתם וסיפוק צורכיהם של המשפחה. בנוסף הנאשם תיאר לפני קצינת המבחן כי היווה גורם תומך ומגשר בין הוריו על רקע קשיים ביחסים הזוגיים ביניהם, שבאו לידי ביטוי בין השאר בעמדת שליטה שהפעיל האב כלפי האם. אביו של הנאשם ניתק קשר עם הנאשם לאחר גירושיהם נוכח העובדה כי האב זיהה את הנאשם כמצדד באם.

8. ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם, הנאשם נטל אחריות למעשיו והביע חרטה, אולם, לדידו, התנהלותו נבעה מתוך רצון להרוויח כסף הכרוך בהסעות במונית, תוך שהעלים עיניו מהמשמעות הבעייתית הכרוכה במעשיו, וצמצם את אחריותו האישית לכך. הוא תיאר לפני קצינת המבחן את התלבטויותיו ואת הניסיון להימנע מהמיוחס לו, אולם נענה לפיתוי הכספי שהתלווה לכך. כמו כן תיאר כי לא היה מודע להשלכות האפשריות של מעשיו.

קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם פעל וביצע את מעשיו מתוך עמדה הישרדותית וחוסר שיקול דעת ביחס להשלכות מעשיו, תוך שימוש ברציונליזציה המצמצמת את אחריותו האישית, כך שיתכן שמעשיו היו גם דרך לספק תחושה של חשיבות וערך עצמי.

9. קצינת המבחן ציינה כי בעקבות מעצרו בנדון ובמסגרת צו פיקוח שהושת על הנאשם, השתתף הנאשם בקבוצת טיפול באומנות בשירות המבחן. הנאשם הגיע לכל המפגשים, שיתף פעולה ותיאר חוויה חיובית

הקשורה בביטוי עצמי ובקבלת תמיכה. הנאשם שלל שימוש בסמים ובדיקת השתן נמצאה נקייה.

10. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, התרשמה קצינת המבחן מנאשם עם יכולות לתפקוד תקין, עם ערכים נורמטיביים אשר לאורך השנים תפקד באופן חיובי ויצב מבחינה תעסוקתית ומשפחתית, נטל על עצמו מגיל צעיר תפקיד אחראי במשפחתו ועשה מאמצים רבים לפרנסת משפחתו ולקידומה. עוד ציינה כי הנאשם נטל אחריות למעשיו, הביע חרטה עליהם, כן זוהי הפעם הראשונה בה הנאשם מעורב בפלילים. כל אלה מהווים להערכתה גורמי סיכוי לשיקום. מנגד, קצינת המבחן התרשמה מעצם העובדה שמגיל צעיר הנאשם נדרש לקחת על עצמו תפקידים בוגרים ואחראיים, תוך סיוע להוריו במשבר הקליטה בארץ ומאמציו לבסס כלכלית את משפחתו, הביאו לכך שהנאשם פועל מתוך עמדה הישרדותית ובניסיון לחוש תחושת ערך ומשמעות, כל אלה מהווים לדעתה גורמי סיכון להישנות מעורבות פלילית נוספת בעתיד.

11. לפיכך, קצינת המבחן המליצה כי בשיקולי הענישה ילקחו בחשבון לקיחת האחריות, היעדר עבר פלילי, סיועו של הנאשם בשיקום המצב הכלכלי של משפחתו ועל כן המליצה להשית על הנאשם עונש של צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות.

12. במסגרת דיון הטיעונים לעונש אשר נערך לפניו ביום 8.9.16 נשלח הנאשם לממונה על עבודות שירות להכנת חוות דעת בעניינו, וכן נשלח הנאשם בשנית לשירות המבחן, על מנת שיתקבל תסקיר משלים בעניינו, אשר יתייחס לשאלה של אפיק שיקומי בדמות צו מבחן, וכן ירחיב בעניין ההליך הטיפולי אותו עבר הנאשם במסגרת צו פיקוח מעצרים.

13. מתסקיר שירות המבחן המשלים בעניינו של הנאשם מיום 07.11.16 עולה כי הנאשם השתתף בשישה מפגשים בקבוצה טיפולית. הנאשם היה פעיל בקבוצה והביע סיפוק מההשתתפות בה. הנאשם הביע נכונות לעבור תהליך טיפול פרטני בשירות המבחן, על מנת לבחון את הבחירות אשר עשה בחייו, אשר הובילו בין היתר לביצוע העבירות, וקצינת המבחן סברה כי הנאשם יכול להיתרם באופן משמעותי מתהליך מסוג זה. קצינת המבחן המליצה על הטלת שירות לתועלת הציבור בהיקף 400 שעות וכן על הטלת צו מבחן ומאסר מותנה.

14. מחוות דעת ממונה מיום 15.11.16 עולה כי הנאשם נמצא מתאים לבצע עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

15. ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם באישומים 1-2 נע בין 8-24 חודשי מאסר בפועל ובאישום השלישי הוא נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל וביקשה לגזור על הנאשם עונש נפרד בשל כל אירוע, ולהטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם לכל אישום ובמצטבר זה לזה.

16. ב"כ המאשימה הדגישה את נסיבות ביצוע העבירה ובהן סוג הסם שהוא סם הנחשב "קשה", העבירות בוצעו בטווח של מספר ימים וכן כי הנאשם תיאר עסקאות עם אנשים נוספים, דבר המעיד על נגישותו הגבוהה לסם ועל יכולתו לספקו לאחרים. עוד הוסיפה כי מדובר בעסקאות בכמויות שונות ובמחירים שונים, כך שהנאשם העדיף את תועלתו הכלכלית על פני פגיעה בבריאותם של אחרים. לדידה, תדירות המכירות, שיטת הפעולה, התמורה הכספית ומקומות ביצוע העסקאות, מעידים על המסוכנות הנשקפת מהנאשם.

17. ב"כ המאשימה ביקשה לתת דגש לערכים המוגנים שנפגעו במקרה זה, קרי הפגיעה בחברה, והפנה

לפסיקה לתמיכה בטענותיה.

18. אשר לעונש המתאים, בשל הודאתו של הנאשם בכתב האישום המתוקן, החיסכון בזמן שיפוטי, היעדר עבר פלילי, לצד שיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים, והסברו של הנאשם לקצינת המבחן כי ביצוע העבירות הועלה מתוך רצון לרווח כספי, סברה ב"כ המאשימה כי אין לאמץ את המלצת שירות המבחן לצו שירות לתועלת הציבור, החורג ממתחם העונש ההולם, ועתרה להשית על הנאשם בנוסף לעונש מאסר ברף התחתון של המתחם, לכל אישום, ובמצטבר זה לזה, מאסר מותנה, פסילה, פסילה על תנאי וקנס.
19. גם לאחר קבלת התסקיר המשלים מיום 07.11.16, סברה ב"כ המאשימה כי אין לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, בוודאי לא עד כדי קבלת המלצת שירות המבחן, ושבא ועתרה להטלת עונש של מאסר ממש לצד ענישה נלווית.
20. ב"כ הנאשם ציינו בטיעוניהם כי המלצת שירות המבחן איננה מידתית. עם זאת, לדידם יש להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל וביקשו לשלוח את הנאשם לחוות דעת ממונה בעניינו גם אם מתחם הענישה מתחיל מעונש של מספר חודשי מאסר בפועל. כן ביקשו לשלוח את הנאשם לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר משלים ויבחן אפיק שיקומי בעניינו. ב"כ המאשימה התנגדה לכך.
21. בישיבת יום 15.11.16 לאחר שהנאשם נמצא מתאים לבצע עבודות שירות וכן שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית-טיפולית בעניינו, עתרו ב"כ הנאשם להטיל עליו עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות, שלדידם זהו עונש שנמצא בתחתית מתחם העונש ההולם, כך שהם סבורים שהטלת עונש מסוג זה, אין בה משום חריגה ממתחם העונש ההולם. לחלופין, טענו שיש לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום והציגו פסיקה לתמיכה בטענותיהם.
22. עוד ציינו ב"כ הנאשם את נסיבותיו האישיות הלא פשוטות של הנאשם המפורטות בתסקיר שירות המבחן, את המשפחה התומכת של הנאשם והרצון שלו להמשיך ולנהל אורח חיים נורמטיבי. ב"כ הנאשם סברו כי הטלת עונש מאסר ולו בעבודות שירות נותנת מענה לחומרת העבירות. כמו כן, ביקשו להטיל צו מבחן על פי המלצת שירות המבחן.
23. הנאשם, בדברו האחרון, הצטער על המעשים שעשה, והדגיש כי חלקו בביצוע העבירות הוא קטן, וכן ציין כי הוא נשוי ואב לשלושה ילדים.

ריבוי עבירות

24. בהתאם לתיקון 113 לחוק, יש לקבוע תחילה, האם עסקינן באירוע אחד או במספר אירועים. בית משפט העליון דן בשאלה האמורה והדעות היו חלוקות ביחס לשאלה זו. "מבחן הקשר ההדוק" אומץ בדעת הרוב בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 29/10/14) והפסיקה שבעקבותיו (ע"פ 4316/13 מדינת ישראל נ' חג'אמה (מיום 30/10/14), ע"פ 2519/14 קיעאן נ' מד"י (מיום 29/12/14), ע"פ 4289/14 חנונה וברבי נ' מדינת ישראל (מיום 21/1/15) ורע"פ 4760/14 אדוארד קיסלמן נ' מדינת ישראל (מיום 7/5/15)) ואף בע"פ 1261/15 מד"י נ' יוסף דלאל (מיום 3/9/15), קבע כב' השופט סולברג בפסקה 22 מבחני עזר לבחינת הקשר ההדוק.

"כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבותיו העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו."

25. נראה כי במקרה הנדון, קיימים פנים לכאן ולכאן, בהתאם לגישות הפרשניות השונות. מחד כל אישום בכתב-האישום המתוקן יכול להוות "אירוע" נפרד לצורך קביעתם של מתחמי ענישה הולמת, שכן העבירות התרחשו בזמנים שונים, במקומות שונים, תוך מעורבות של אנשים נוספים, כאשר המקרים ניתנים להפרדה מבחינה מהותית וכרונולוגית, וחלקו של הנאשם בכל אחד מהאישומים שונה.

26. מנגד על-אף שמדובר במקרים שאירעו בזמנים שונים, ניתן לסבור כי מדובר באותה מסכת עבריינית. מסקנה זו מתבקשת מכך שכל האישומים עוסקים בעבירות סמים, בפרק-זמן כולל של כחודש ימים, כאשר הערכים המוגנים בכל האישומים זהים. לפי גישה זו, יש לקבוע מתחם ענישה הולם אחד בגין מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם, ולראותן כ"אירוע" אחד.

27. אני סבורה כי אין הכרח להכריע בין שתי הגישות הפרשניות למונח "אירוע", שכן שתי הגישות מובילות לאותה תוצאה עונשית: אם נלך בהתאם לגישה לפיה האישומים מהווים "מספר אירועים", הרי נוכח הזיקה בין האישומים (מבחינת טיב העבירות, הרקע האפשרי שהוביל לביצוען, וכן פרק הזמן הלא-ארוך במהלכו בוצעו מכלול העבירות), יהיה מקום לגזור עונש כולל בגין אותם אירועים כאמור בסעיף 40(ג) לחוק העונשין, תוך חפיפה פנימית מסוימת של העונש בגין האירועים השונים. אם נלך בהתאם לגישה לפיה האישומים מהווים מלכתחילה "אירוע אחד" ("מבחן הקשר הדוק"), הרי במסגרת קביעת המתחם לא ניתן יהיה להתעלם מטיב ומספר המעשים בגינם הורשע הנאשם, אשר ישוו מידה של חומרה שתשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם הכולל בגין אותם המעשים. בין כך ובין אחרת, גזירת העונש המתאים בגדרי המתחמים, מבוססת על אותם עקרונות ושיקולים כמפורט במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין. בהתחשב בכך, שתי הגישות הפרשניות למונח "אירוע", עשויות להוביל בסופו של דבר לאותה תוצאה עונשית.

28. אשר על כן, אקבע מתחם עונש הולם נפרד לגבי כל אישום. לאחר מכן, אגזור עונש כולל בגין שלושת האישומים בהתאם להסדר הקבוע בסעיף 40(ג) לחוק העונשין.

מתחם העונש ההולם

29. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

30. הערך החברתי שנפגע מביצוע המעשים הוא פגיעה בשלום הציבור ובסדר הציבורי, שכן להפצת הסם השלכות חברתיות וכלכליות. עסקין בעבירות המגבירות פשיעה ויוצרות מעגלי עבריינות בתחום הרכוש הסמים והאלימות.

31. לאחרונה בע"פ 2681/15 **גדי בן שטרית נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 14.2.16), חזר בית המשפט העליון והדגיש את חומרתן הרבה של עבירות הסמים, ובראשן עבירות הסחר והפצת הסם, ואת הצורך להיאבק בעבירות אלה באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה:

"נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה. 'עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי - קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים' (ע"פ 966/94 אמזלג נ' מדינת ישראל (12.12.1995))" (ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל (24.7.2011), בפסקה 24).

32. כן בע"פ 4295/15 **ג'אבר אלצאנע נ' מדינת ישראל** חזר והדגיש בית המשפט העליון את חומרתן של עבירות סחר והפצת סמים מסוכנים ועל הצורך להיאבק בהן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה:

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה" (ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.7.2011)).

33. בע"פ 6747/11 **מדינת ישראל נ' מערוף אבו ריקי** ([טרם פורסם] מיום 3.1.13) חזר בית משפט העליון והדגיש את החומרה הטמונה בעבירות הקשורות בסמים והנזק הרב אשר הן גורמות לחברה. בית המשפט העליון הפנה להלכה שנקבעה בע"פ 211/09 **אזולאי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], (22.6.2010):

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעברין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים..."

(שם, בפסקה 10, וראו גם, ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 24.7.2011); ע"פ 5765/10 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 5.6.2011); ע"פ 3570/09 אבו עמרה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 3.5.2010)).

34. עמדת בית המשפט העליון וכן העובדה שהמחוקק קבע לצד עבירת סחר ותיווך בסמים עונש מאסר של 20 שנה מלמד כי מדובר בערך חברתי ממעלה ראשונה. במקרה שלפני כתב האישום הוגש לבית משפט השלום ולכן העונש הקבוע לצד כל אחת מעבירות בהן הורשע הנאשם הוא עד 7 שנות מאסר.

35. סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב גם בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40 ט' לחוק העונשין. בענייננו מדובר בשלושה אישומים שונים כאשר באישום הראשון מדובר בתיווך של הנאשם בעסקת סמים בכמות כוללת של 1.1592 גרם נטו, כאשר הנאשם סייע לשוטר לרכוש סמים בתיווכו עד כדי שהסיע אותו ללוד על מנת לקבל שם את הסמים מאחר. באישום השני מדובר בעסקה בה מכר הנאשם לשוטר סם בכמות כוללת של 2.0174 גרם נטו בתמורה לסכום כסף לא מבוטל של 2,500 ₪. באישום השלישי מדובר בתיווך של הנאשם בעסקת סמים בכמות כוללת של 4.5440 גרם נטו, כאשר הנאשם סייע לשוטר לרכוש סמים בתיווכו. מהאישום השני והשלישי עולה כי הנאשם מכר או תיווך בכמויות סם לא מבוטלות בתוך זמן קצר מרגע הדרישה, דבר המלמד על נגישותו הגבוהה לסמים, בניגוד לאישום הראשון בו הנאשם הציע לשוטר לרכוש סמים מאחר והוא הוביל לביצוע העסקה. יש לציין כי באישום השני והשלישי אין מדובר במקרה של סחר או תיווך אקראי, אלא באירוע מתוכנן, שהרי מעובדות כתב האישום עולה כי העסקאות נעשו בעקבות תאום טלפוני קודם לביצוע עסקאות הסמים וקביעת מקום מפגש. כל זאת הנאשם ביצע במועדים שונים הסמוכים אחד לשני. כן יש לשקול לחומרא את סוג הסם אותו סיפק הנאשם, אשר נחשב סם במדרג חומרה גבוה.

36. מנגד יש להתחשב בכמות הלא גדולה של הסם אותה סיפק או תיווך הנאשם בכל עסקה וכן לא ניתן להתעלם מחלקו של הנאשם בביצוע העבירה, כאשר באישום הראשון והשלישי הוא שימש כ"שליח", מתווך ובאישום השני מדובר בעבירת סחר על גבול התיווך ועל כן רווחיו מהעסקאות היו שוליים. עוד עלה מדברי הנאשם לקצינת המבחן כי הנאשם לא קיבל רווח כספי מעבר לתשלום אשר קיבל עבור הנסיעה. עוד נתתי דעתי לעובדה כי הנאשם לא הואשם והורשע במכירת סמים או בתיווכם למספר לקוחות אלא לסוכן בלבד.

37. אשר לענישה הנוהגת ברע"פ 7681/13 דקה נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 21/1/14 בית המשפט העליון דחה ערעור בגלגול שני של נאשם על חומרת העונש אשר הוטל עליו, ואשר כלל עונש מאסר בפועל של 10 חודשים בגין שתי עסקאות של סחר בסם הרואין, האחת במשקל 1.33 ג' נטו, והשנייה במשקל 1.48 ג' נטו. ברע"פ 2122/13 דבש נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 9/5/13 נדחה ערעור בגלגול שני של נאשם על חומרת העונש אשר הוטל עליו בגין שתי עסקאות של סחר בסם מסוג קוקאין, האחת במשקל

של 2.47 ג' נטו, והשנייה במשקל של 3.95 ג' נטו. בגין עבירות אלו הוטלו על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל בגין כל אחת מהעבירות בנפרד. עוד ראה ת"פ 4956-02-14 שם הטלתי על הנאשם 22 חודשי מאסר בגין סחר ב-4 מועדים שונים בסם מסוג הרואין וכן בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. כן ר' ת"פ 6929-10-15 שם הטלתי על הנאשם 21 חודשי מאסר בגין סחר בשלושה מועדים שונים בסם מסוג קוקאין. אמנם, נסיבות ביצוע עבירה בפסיקה שהזכרתי חמורות יותר מנסיבות ביצוע העבירה בענייניו כאמור, מדובר באישום הראשון והשלישי בעבירה של תיווך סם מסוג קוקאין ובאישום השני בסחר על גבול התיווך של סם מסוג קוקאין.

38. בהתחשב בכל אלה, אני קובעת כי מתחם העונש בגין האישום הראשון והשלישי הוא בין ארבעה חודשי מאסר בפועל לבין שנת מאסר בפועל. מתחם העונש ההולם בגין האישום השני הוא בין שישה חודשי מאסר בפועל לבין שמונה עשר חודשי מאסר בפועל.

חריגה ממתחם העונש ההולם

39. המחוקק קבע בסעיף 40ד' לחוק כי גם במקרה בו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם הם בעלי חומרה יתירה, אם הנאשם השתקם, או שיש סיכוי של ממש שישתקם, בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן יכול בית המשפט לקבוע כי העונש שיוטל על הנאשם יחרוג ממתחם העונש ההולם, וזאת מטעמי שיקום.

40. אני סבורה כי הליך השיקום אשר עבר הנאשם במסגרת ההליך שלפניי נכנס בגדר חריג זה. קצין המבחן התרשם כי תהליך הטיפול, מקטין את הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד ועל כן קצין המבחן המליץ לאפשר לנאשם להשתלב בהליך טיפולי נוסף והנאשם הסכים לכך. הנאשם הוכיח כי הוא לא חזר לבצע עבירות נוספות והוא התמיד בדרך השיקום, גילה אחריות ורצינות, השתתף בקבוצת טיפול באומנות, הגיע לכל המפגשים ושיתף פעולה - עשה מאמצים רבים לשינוי והשתלב בטיפול על מנת להפיק את המרב. הנאשם גם צפוי להמשיך בטיפול.

41. לכך מצטרפות נסיבותיו האישיות של הנאשם, הנאשם בן 36, נשוי ואב לשלושה ילדים, הוריו גרושים. לכך מצטרפת העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי וזו מעורבותו היחידה בפלילים, וכי הוא לקח אחריות למעשיו וחסך זמן שיפוטי משמעותי. כמו כן, הנאשם נהג מונית מזה 12 שנה והוא המפרנס העיקרי של משפחתו ותומך כלכלית במשפחת מוצאו כך שענישה בדמות מאסר תוביל לפגיעה כלכלית בו ובמשפחתו. הנאשם סיים לימודיו, שירת שירות צבאי מלא. עוד שקלתי את העובדה כי הנאשם שהה במעצר, בהמשך במעצר בית מלא ועד לאחרונה במעצר בית לילי.

42. לחומרה, אשקול את הצורך בהרתעת הנאשם וכן את הצורך בהרתעת הרבים ולעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון בדבר הצורך במלחמה בתופעה ובמיגורה, תוך הטלת עונשים מרתיעים.

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה". ר' ע"פ 9482/09 שמעון ביטון נגד מדינת ישראל ([טרם פורסם] מיום 24.7.11)

43. עוד שקלתי לחומרה את העובדה כי הנאשם חזר על המעשים בשלושה מועדים שונים, עובדה המלמדת על כך כי אין מדובר באירוע חד פעמי. כן עולה מתסקיר שירות המבחן כי הנאשם צמצם באחריות למעשיו ולא היה מודע להשלכות האפשריות של מעשיו.

44. בנסיבות אלה, בהתחשב בהמלצת שירות המבחן ובסיכויי שיקומו של הנאשם, החלטתי לאמץ את המלצת שירות המבחן באופן חלקי ולחרוג מהעונש ההולם מטעמי שיקום ולהסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות וזאת נוכח כברת הדרך אותה עבר הנאשם מאז ביצוע העבירות ושליחתו למאסר תשיג לאחר הליך זה.

45. עוד יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל (ניתן 30.4.13 שם בפסקה 13), "כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה יבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן".

46. בית המשפט המחוזי בתל אביב הדגיש בקשר לעבירות של סחר בסמים, כי הליך שיקומי אין פרושו התעלמות מעקרונות ההלימה ורוח הדברים יפה אף לענייננו:

"אכן, גם בעידן תיקון 113 לא נעלם מקומו של השיקום והוא תופס מקום נכבד מאד כאמור בסעיף 40 לחוק העונשין. אולם תרגומו של עקרון השיקום לכלל ענישה צריך להיעשות במידתיות תוך התאמת הענישה לנסיבות הקונקרטיות. בענייננו, השיקום אינו יכול לשאת על גבו את משקל ההתעלמות מכל הערכים האחרים אותם אמורה הענישה לבטא. "חובתנו לציבור" (כפי שהגדיר זאת בית-משפט קמא) מתבטאת בכך, שהענישה תבטא ותכמת את עקרון השיקום ואת עקרון ההלימה זה לצד זה ולא תתעלם מעקרון ההלימה כליל".

(עפ"ג 28219-11-13 מדינת ישראל נ' הבר ניתן ביום 2.1.14)

47. לפיכך אני מטילה על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. שישה חודשי עבודות שירות בנופי קטמון החל מיום 21.2.17. על הנאשם להתייצב במועד זה במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר שבע. הנאשם מוזהר כי אם לא ימלא אחר תנאי השירות הוא עלול לרצות עונש מאסר ממש.

ב. 8 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום, על כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. חודשיים מאסר. הנאשם לא ירצה עונש אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום, על כל עבירת סמים מסוג עוון.

ד. 6 חודשי פסילה, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת סמים.

ה. קנס בסך 12,000 ₪ או שלושה חודשי מאסר תחתיו. מסכום זה תקוזז ההפקדה בסך 5,000 ₪ אשר הפקיד הנאשם בהליך המעצר, ויתרת הקנס תשולם בעשרים תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.1.17. לא ישולם תשלום במועדו או במלאו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ו. נוכח נסיבות ביצוע העבירה וחלקו של הנאשם בביצועה וכן בהתחשב בעונש שהוטל עליו ובסכום הקנס, לא מצאתי להורות על חילוט רכבו של הנאשם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ב חשוון תשע"ז, 23 נובמבר 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.